

En Mükemmel Adalet Vicdandır

– Yavuz Yıldızbaş · 26 Mart 2023

Sefiller'in ünlü yazarı Victor Hugo özlü sözlerinden birinde şöyle der: "İyi olmak kolaydır, zor olan adil olmaktır. En mükemmel adalet ise vicdandır."

Günümüzde en çok ihtiyaç duyulan, iyilik, adalet, vicdan gibi terimlerin, artık gerçek anlamda kullanılıp uygulanmasına çok acil ihtiyaç olduğu gün gibi aşikardır.

En alt tabakadan, yani 'avam' dediğimiz halk katından uygulanmaya konulup, en üst yönetim kademesine yani 'havas'a kadar, herkes tarafından benimsenip, vicdanlardaki yaraların onarılmasına başlanması gerekmektedir.

...

Bu dünyada, iyi kötü yaşayıp gidiyoruz, hem de bize dokunmayan yılan bin yaşasın havasında... Etilye sütlüye dokunmadan, çaydan geçerken de paçam ıslanmasın diyerek sırtına bindiğimiz insanın, donuna kadar ıslandığını göremeyecek kadar kör olup, verdiğimiz eziyeti hesap edemeyecek kadar da muhasebeden yoksun, başını yastığa koyunca mışıl mışıl uyuyan, vicdanı tatile çıkaracak kadar yorgun, vurdumduymaz bir hale dönüşmemeliydik.

Maalesef dönüştük, giderekte robotik bir hale dönüşüyoruz.

Bundan kurtulmanın çaresi vardır elbet.

Peki ama nasıl?

Klasik cevap her zaman hazırdir; "eğitim"

Evet eğitim de ama nasıl eğitim?

Kimine göre ailede, kimine göre okulda, kimine göre ise iyi bir din eğitimi...

Düşünülen bu.

Ancak bunların hiçbirisi birbirlerini tamamlamadığı müddetçe, tek başlarına bir çözüm değildirler.

Öyleyse vicdan temelinde, adalet taşıyıcı kolonu üzerinde, ahlak çatısı altında iyi bir eğitim verilebilir.

...

Akıl baliğ çağına ermeden; doğruyu yanlış, iyiyi kötüyü, empatiyi, önyargısız düşünmeyi, hoşgörülü ve adil davranmayı, paylaşmayı v.b duyguları tertemiz dimağlara yerleştirdiğimiz zaman korkulacak bir durum zuhur etmez.

Bu şekilde büyüyen bir insandan yanlış davranış beklemek, eşyanın tabiatına aykırıdır.

Yani fitrata ters bir davranışın yaşanması imkan dahilinde değildir.

İşte bunları tam anlamıyla uygulamaya koyabilirsek, geçmişte yaşanmış ve halihazırda günümüzde yaşanan tüm adaletsizliklerin, haksızlıkların hukuksuzlukların, önüne geçmiş oluruz.

Ama bu bileşenleri gerçek hayata geçirebilirsek tabi...

...

Konu başlığında Victor Hugo'dan alıntı yaptığım "iyi olmak kolaydır zor olan adil olmaktır." Sözüne uygun olarak çocuklarımıza iyi insan olmayı anlatabiliriz, öğütleyebiliriz, aşılayabiliriz, ancak adil olmayı uygulamalı olarak gösterebilmeliyiz.

Bu konuda Peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.)'in "Hiç bir baba evladına güzel terbiyeden, (güzel ahlaktan) daha üstün bir hediye veremez" hadisinde ebeveynlerin yetiştirdikleri çocuklarına örnek olmalarından bahsetmektedir.

Bu da ünlü Sosyolog Robert Merton'un literatürümüze kazandırdığı "rol model" teriminin bir başka tanımıdır adeta...

Herkes sosyoloji, psikoloji okuyup o kurallara göre davranıp çocuk yetiştirecek durumda değil elbet, ancak ahlaki ve dini temel kurallarını az da olsa bilen her insan, bu minvalde hareket edebilirse eğer, zaten peşinden gelecek nesiller rol modelini doğru seçecektir.

Ancak adaletten, doğruluktan iyilikten çok, çıkarılığa, adam kayırmacılığa, bendencilığe, haksızlığa, hukuksuzluğa, vicdansızlığa yönelip, bu doğrultuda hareket edilirse, o zaman da gelecek nesillerin ruhuna Fatıha okumaktan başka çare kalmayacaktır.

...

İyi bilinen ve çokça da söylenen "ne ekersen, onu biçersin" atasözümüzü kendimize düstur edinip iyi güzel şeyler ekip, sevgi suyuyla beslediğimizde göreceksiniz ki gür başaklarla muhteşem varlıklar meydana gelecektir.

...

Yukarıda bahsettiğim ve kendimce çözüm olarak gösterdiğim hususlar, uzun vadede gelecek nesiller yetiştirmede önemlidir, ancak kısa vade için söyleyecek bir kaç kelam edecek olursak, bu kokuşmuş, cıvıklaşmış, lackalaşmış düzenin kurtuluşu, insanımızın vicdanlarını yoklayıp onun sesine kulak verip, adil olup, adil davranıp, hoşgörülle empatiyi geliştirip birbirimize iyi davranarak, kardeşlik iklimini geliştirerek, paylaşmayı bilerek, kısacası severek sevilerek üstesinden gelinmeyecek zorluk yoktur.

Yeterki istensin, gerçekten istensin...

İstiyor muyuz?

İstiyorsanız eğer,

O halde şimdiden başlamaya, yenilenmeye, ıslaha var mısınız?

Sevgiyle kalın...

Yavuz YILDIZBAŞ

Araştırmacı-Yazar